

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّيْتَهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا
قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَزَقَهَا وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّيَهَا

Rabbimize Karşı Sorumluluklarımızın
Farkında Olmak: Takva
(17.04.2020)

Değerli Kardeşlerim!

Yüce Allah, inansın/inanmasın, akıl ve şuur bahşettiği herkese iyi ve doğru olanı seçme ve ona uygun davranabilme iradesini lütfetmiştir. Bu gerçek Kur'an-ı Kerim'de şöyle ifade edilmektedir: “Nefse ve onu (bir takım zaaf ve yeteneklerle) dengeleyen; sonra da ona hem kötülüğü hem de takvayı ilham edene and olsun ki, nefsinin arındırılan kurtulmuş, (günaha dalıp) giden de hüsrana uğramıştır.”¹

Kur'an'ın ancak takva yolunu seçenler için hidayet rehberi olacağını² ifade eden Yüce Allah, iyilik ve istikamet yolunda hayatını sürdürme gayreti içerisinde olanların bu yolda sahipsiz bırakılmayacaklarını ve emeklerinin zayi olmayacağını da şöyle ifade etmektedir: “Kim Allah’(ın hükümlerine aykırı davranmak)tan sakınırsa, Allah ona elbette bir çıkış (ve kurtuluş yolu) gösterir.”³

Bu ayet-i kerimeye göre **takva**, öncelikle Allah’ın hükümlerine muhalefet etmekten; emir ve yasaklarına aykırı davranmaktan sakınmak anlamına gelmektedir. Bir ayet-i kerimede şöyle buyrulur: “Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet ediniz ki, takva sahibi olasınız.”⁴

Takvanın diğer bir gereği de haramlardan uzak durmaktır. Zira sorumluluk açısından haram ile farz arasında bir fark yoktur. Zira dinimizde, haramları terk etmek farz olduğu gibi, farzları terk etmek de haram sayılmıştır.

Takva, sadece Allah korkusu değil, aynı zamanda Yüce Allah’ın hoşnutluğunu ve rızasını kaybetme endişesidir. Böyle bir takva anlayışı, ibadet ve yükümlülükleri yük olmaktan çıkardığı gibi, yasak ve günahların bütün cazibesini de ortadan kaldırır. Öyle ya, Allah’ı her şeyden çok seven kişi O’nun razı olmayacağı bir işi yapar

mi? O’nun rızası varken dönüp de gayriya bakar mı?

Kıymetli Kardeşlerim!

Hangi insan daha makbuldür: Kendisine, ailesine, dost ve çevresine karşı sorumlu ve duyarlı davranan mı yoksa hiçbir şeye ve hiçbir kimseye karşı sorumluluk hissi taşımayan bencil ve duyarsız bir kişi mi? Elbette çevresine karşı sorumluluk bilinciyle hareket eden kişi hem insanlar nezdinde hem de Yüce Rabbimiz nezdinde daha makbul ve muteber bir kimsedir. Onun içindir ki Yüce Allah, şu ayetiyle insanı dünyadayken öbür dünya için tükenmeyecek bir sermaye, takva sermayesi, edinmeye davet etmektedir: “(Ey insanlar!) Ahiret için azık edinin. Kuşkusuz, azığın en hayırlısı takvadır. Ey akıl sahipleri, Allah’a karşı gelmekten sakının.”⁵

Değerli Mü’minler!

Takva aynı zamanda insanlarda içten gelen bir otokontrol şuuru oluşturan kıymetli bir duyarlılıktır. Zira suçunun gizli kalacağından emin olan bir insan suç işlemekten korkmayabilir. Ancak hiçbir işinin Allah’a gizli kalmayacağını bilen insan suç işleyemez, kötülük yapamaz, başkalarının hak ve hukukunu çiğneyemez. Nitekim bir hadis-i şerifte takvanın en önemli boyutu olan ‘**ihسان**’ Allah Elçisi (s.a.s.) tarafından şöyle açıklanmaktadır: “**ihسان**, Allah’ı görmesen de O’nun seni görüp gözettiği şuuruyla O’na ibadet etmendir.”⁶ Bir başka hadis-i şerifte ise Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) eliyle kalbini işaret ederek üç kere “**Takva işte buradadır, takva işte buradadır, takva işte buradadır**”⁷ buyurmuşlardır.

Hutbemi Hazreti Lokman’ın (s) oğluna yaptığı şu hayat dolu öğütleriyle bitirmek istiyorum: “**Sevgili oğlum! Bu dünya dibi olmayan bir deniz gibidir. Bu denizde boğulmamak için dünya nimetlerine aldanmamak gerekir. Kul ancak takva ve imanı ile kurtuluşa erer. Kul elinden geleni yaptıktan sonra ise tevekkül eder ve denizde boğulmaktan kurtulur.**”

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Şems, 91/7-8.

² Bakara, 2/2-5.

³ Talâk, 65/2,4,5.

⁴ Bakara, 2/21.

⁵ Bakara, 2/197.

⁶ Buhârî, İmân 37.

⁷ İbn Hanbel, III, 134.